

Slovenski dom

Stev. 75.

V Ljubljani, ponedeljek 4. aprila 1938.

Leto III

Nova zmaga španske nacionalistične armade na katalonskem bojišču: Lerida, ključ do Katalonije, je padla

Salamanca, 4. aprila. o. Nacionalistična vojska je sinoči po hudih bojih zavzela Lerido, ki zaradi svoje lege in kot važno železniško ter cestno križišče predstavlja ključ do Katalonije in Barcelone, katere usoda je, kakor se zdi, zapeteljena.

Nacionalistične čete so prodirale v Lerido po treh glavnih cestah in so sedaj popolnoma gospodar vsakega mesta. Sedaj prodirajo v smeri proti Taragoni in so zavzele Pineli, bližajo pa se Serti, ki je 25 km od morja.

Ves dan večerj je trajala bitka v Leridi. Rdeči so obupno branili vsako hišo posebej in so bili še jutraj v posesti večine mesta. Prodiranje čel generala Moscarda s severa pa jih je prisililo k umiku.

Ko so tanki prodirali v Lerido, so rdeče čete sprožile bitko na levem krilu, kjer je konjenica hotela preprečiti njihov umik. Istočasno s četami je prišla v Lerido tudi policija s civilno gardo. Policija in civilna garda bosta poročali red in mir, dokler ne bo mesto popolnoma urejeno.

Burgos, 4. aprila. AA. Zaradi zavzelega ozemlja na aragonski fronti so ustanovili tam

peto vojno oblast, ki je pod poveljstvom generala Ranoja.

Po zavzetju Leride so nacionalistične čete zavzele še več vasi pet do 10 milj severno od Leride. Zaprle so ogromno vojnega materiala.

Salamanca, 4. aprila. AA. Stefan. Vrhovno poveljstvo je objavilo sinoči tole uradno poročilo: Nacionalistične čete stalno prodirajo v raznih odsekih in so zavzele številna mesta, vasi in raznih postojanke. Ujele so mnogo miličnikov in zaplenile ogromno vojnega materiala. Na bojiščih so povsod našle mnogo trupel sovražnikov. Navarske čete so zasedle ogromno zemljišče in vključ hudemu sovražnemu lopniškemu ognju zavzele mesto Boltano in prekoračile reko Aro. Te čete so ujele nad 1000 sovražnikov. Marokanske čete so zavzele postojanke pri Gordoni. Prva navarska divizija je uničila dve mednarodni brigadi in tretjo ujele. Tako je ujele 2500 miličnikov, dva načelnika generalnega štaba in 10 višjih častnikov. Na bojišču je našla nad 500 trupel. Legionarji so se pri zavzetju Gandese sijajno izkazali, ker so vrgli sovražnika iz postojank, ki so se zdele neosvojljive. Na bojišču ob Guadalajari je sovražnik odbijal s težkimi izgubami. Republikanska letala so bom-

bardirala Toledo, kjer ni sedaj niti enega vojnega poslopja.

Saragosa, 4. aprila. AA. Posebni dopisnik Havasa poroča: Čete legionarjev so sedaj 30 km od Tortose, to je 30 km od morja.

Poročila iz Barcelone

Barcelona, 4. marca. AA. Havas. Vojno ministristvo je objavilo: Na vzhodni fronti so sovražne čete prodrle proti Benaberju, prekoračile reko Nogvero in Ribargo sano, rdeče čete pa so izvršile protinapad in jih tako prisilile, da so se umaknili na svoje prejšnje postojanke. Od večerj jutraj je sovražnik zelo uspešno napadel pri Leridi in ves dan prodiral. Ob reki Ebrri nacionalisti močno pritiskajo. Gandese in Poblete smo izpraznili. Na osrednji fronti smo zavzeli Poncasilo in zaplenili mnogo vojnega materiala.

Madrid, 4. aprila. AA. General Miaja je sinoči izjavil, da se borbe na fronti ob Guadalajari nadaljujejo. Republikanske čete sistematično prodirajo. Madrid pa so nacionalisti bombardirali zato, da bi sejal strah in nemir med neborce in jih tako vznemirjali.

Vesti 4. aprila

Do hudih nesreč je prišlo pri glasoviti italijanski avtomobilski dirki na tisoč milj v Bresciji, kjer so se dirkalni avtomobil zalezel v gledalec. Bilo je sedem mrtvih in več hudo ranjenih.

72 poslopij, med njimi 32 hiš ter cerkev, je zgorelo v slovaškem mestecu Revuci.

Francoska kovinarska stavka, ki prizadeva Blumovi vladi toliko skrbi, bo v kratkem končana, vsaj tako poročajo vladi naklonjeni listi.

Bodoče središče nemškega planinstva bo Innsbruck, kamor so že prestavili sedež osrednjega nemškega planinskega društva.

Grška vlada je imenovala novega letalskega atašeja pri poslaništvu v Beogradu.

1500 novih policijskih stražnikov so nastavili v Parizu, ker so po novih socialnih uredbah uvedli 40 urni teden tudi za policijske uslužbence.

S priključitvijo Avstrije k Nemčiji je Hitler dne 13. marca dobil svetovno vojno, ne da bi bil pretil eno samo kaplo krvi. S tem, da je o pravem času storil pravo delo, je izredno utrdil mir. Tako je govoril na plebiscitnem shodu v Koblenzu nemški notranji minister dr. Frick.

Več tisoč francoskih profesorjev je podpisalo poziv na predsednika republike, naj v teh nevarnih časih sestavi vlado narodne sloge.

Čehoslovaška vlada bo v kratkem imenovala diplomatskega zastopnika pri nacionalistični Španiji.

Sleherno politično agitacijo po Šolah je s posebnim odlokom prepovedal čehoslovaški prosvetni minister.

Pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Nemčijo in Madžarsko so se včeraj začela v Berlinu.

300 letal bo nastopilo pri velikih vajah italijanske vojske, ki jih bodo priredili na čast Hitlerju ob obisku v Rimu. Letala bodo izvajala tudi akrobacije.

Nemiri so se razširili iz Palestine tudi na sosedno pokrajino, Transjordanijo, kjer so nezadovoljni Arabci napadli več uradnikov ter na vrt predsednika vlade vrgli bombo. Vladi te navidez samostojne države očitajo, da je preveč pod vplivom Angležev.

V zgodovinski veslačski tekmi med oxfordskim in cambridgeskim vseučiliščem v Londonu je letos zmagal Oxford.

O angleško-italijanskih pogajanjih je angleški zunanji minister Halifax poročal francoskemu poslaniku v Londonu Corbinu.

28 držav je podpisalo v Ženevi mednarodno pogodbo o radijskih oddajah. Z njo so se te države obvezale, da bodo preprečile na svojem ozemlju vsako oddajo, ki bi pozivala prebivalstvo kake druge države na nemire in nastope proti notranjemu redu.

Kitajska mora v sedanji vojni računati edino nase in ne sme pričakovati podpore od nikoder, kakor pričajo zadnji dogodki v Evropi in na svetu. Tako se glasi resolucija, ki jo je sprejela na svojem rednem zborovanju največja kitajska stranka Kuo-Min-Tang.

V abesinski prestolnici Addis Abebi prebiva zdaj nad 14.000 Italijanov, od tega 4300 uradnikov.

Milijon sodov petroleja hoče kupiti znani ameriški petrolejski finančnik Rickett od mehiške vlade. Ta pa zahteva od njega najprej pet milijonov dolarjev are. Govore celo, da bo Rickett kupil od Mehike vse petrolejske vrelce, ki jih je vlada pred kratkim zaplenila ameriškim in angleškim družbam.

280.000 vojakov je padlo od začetka vojne na Kitajskem do danes. Tako računajo angleški listi, ko poročajo o zadnjih bojih južno od Sanghaja.

Albanskemu kralju Zogu bo pri poroki za pričo italijanski zunanji minister prof. Ciani, ki bo konec meseca odpotoval v Tirano.

Velika tujsko-prometna razstava bo junija v Genovi. Udeležile se je bodo razne italijanske in druge tujske prometne ustanove.

Koncert jugoslovenskega goslaškega mojstra Balokoviča v Sofiji je imel ogromen uspeh. Udeležili so se ga člani dvora in več ministrov.

Ob smrti ameriškega polkovnika Housea, ki je bil svetovalec in pomočnik predsednika Wilsona na ob sklepanju miru in ustanavljanju Zveze narodov, je glavni tajnik ZN Avenol postal pokojnikovi družini šočalno brzojavko.

Razstavo poljske umetnosti so slovesno odprli včeraj v Budimpešti. Začetni govor je imel sam državni upravitelj Horthy.

Krakovski dnevic bo naslov kulturnim in umetniškim prireditvam, ki jih bodo Poljaki pripravili od 4. do 20. junija v Krakovu, nekdanji prestolnici poljskih kraljev. Med drugim bodo na prostem uprizorili več zgodovinskih gledaliških del.

Francija hoče vlado narodne sloge

Pariz, 4. aprila. o. Spričo popolne nesposobnosti, ki jo je pokazala tretja Blumova vlada tako v notranje kakor zunanje političnem delu, se v vseh slojih francoskega ljudstva vedno bolj oglašajo zahteva po vladi narodne sloge, kakršno Francija v teh nevarnih časih potrebuje. Predsednik republike Lebrun je zadnje dni dobil od najrazličnejših političnih, socialnih, kulturnih in stanovskih organizacij na tisoče brzojav, v katerih ga prosijo, naj se s svojo predsedniško avtoriteto zavzame za sestavo vlade narodne sloge, v katero bi prišli ugledni zastopniki vseh strank razen komunistov, razne izvenstrankarske osebnosti in zastopniki vojske.

Včeraj so po vsej Franciji imele opozicijske in zmerne stranke shode, na katerih so različni govorniki zahtevali tekojši odstop Blumove vlade, ki hoče na pobudo komunistov Francijo zaplesti v vojno zaradi Španije. Vsi govorniki so poudarjali, da je edina rešitev za Francijo, če čimprej dobijo vlado narodne sloge, ki bo v teh težkih časih ustvarila v državi enotnost, katere ji je zaradi vojne nevarnosti potrebna bolj kakor vse drugo. V političnih krogih trdijo, da so zaradi teh pojavov in zaradi razdora med skupinami večine v parlamentu Blumovi vladi dnevi šteti.

Madžarska - nedostopna za vse prevratne poskuse

Budimpešta, 4. apr. o. Madžarski državni upravitelj regent Horthy je imel sinoči v budimpeštanskem radiju velik govor. V njem je obravnaval notranje- in zunanje politični položaj Madžarske z ozirom na zadnje dogodke v Evropi. Dejal je, da ni priključitev Avstrije k Nemčiji izvala na Madžarskem nikakih pretresov in da ne pomeni za Madžarsko nevarnosti, kakor to trdijo nasprotniki sedanje vlade in s tem sejejo med ljudstvo nemir in zmedo. Toda molijo se, če mislijo, da bodo s tem dosegli kake spremembe. Vlada je tako močna, da bo onemogočila vsako skrajnostno propagando na tej ali oni strani ter ohranila mir in red. Madžarsko ljudstvo je glede svojih osnovnih političnih koristi enotno, za njegovo varnost mu pa jamči njegova vojska, ki je nedostopna za vse progandistične poskuse, s katerimi bi jo radi pridobili zase tisti, ki jim sedanje stanje v državi ni po volji. S tem mora računati vsakdo.

Govor državnega upravitelja pozdravlja vse časopisje in hvali odločnost, s katero je regent nastopil proti desničarski agitaciji.

90% zmaga egiptovske vlade pri volitvah

Kairo, 4. apr. AA. Reuter: Pri volitvah v Dolnjem Egiptu je bila po neuradnih poročilih vafdiščijska stranka poražena, težek poraz so doživeli tudi vsi člani bivše vlade Nahas-paše. Vlada stranka je dobila okoli 90 vseh glasov.

Vafdišči so v Dolnjem Egiptu pri volitvah doživeli popoln poraz. Enak poraz je doživel po teh poročilih tudi bivši predsednik egiptovske vlade Nahas-paša. V Kairu in v Aleksandriji močni policijski oddelki vzdržujejo red ob voliščih. V notranjosti države je prišlo do številnih epopadov, pri katerih je bilo tudi več mrtvih.

Anglija in nemška vojska

London, 4. aprila. AA. Havas: Lord Londondery, bivši letalski minister, je včeraj objavil knjigo »Nemčija in mi«. Zagovarja sporazum med Nemčijo in Veliko Britanijo in na enem mestu piše: »Nemška vojska ki stalno iz dneva v dan raste, se ne bo ustavila pred nobenimi ovirami v želji, da uresniči svoje namene posebno v vprašanju kolonij.

Včeraj je Hitler imel prvi veliki volivni govor na avstrijskih tleh v Gradcu

„Nemške vojske ne premaga nobena sila sveta!“

Gradec, 4. aprila. o. Včeraj popoldne je državni poglavar velike Nemčije, Adolf Hitler, dospel v Gradec, kjer je imel prvi veliki plebiscitni govor v Avstriji. Kanceler se je v Gradec pripeljal z vlakom. Na postaji in pred njo so mu priredili slovesen in navdušen sprejem, katerega se je udeležilo kakih 50.000 ljudi. Včeraj popoldne so posebni vlaki vozili z vseh strani Avstrije ljudstvo v Gradec. Manifestacije, ki jih je bil kanceler deležen, so bile tolike, kakor jih avstrijska Štajerska še ni doživela.

Pred govorom je Hitler obiskal veliko tovarno za železniške vozove v Eggenbergu, kjer so ga sprejeli zastopniki štajerskega delavstva. V ogromni tovarniški dvorani, kamor se je nagnetlo na tisoče in tisoče narodnih socialistov, je Hitlerja pozdravil novi štajerski deželni glavar inž. Helfrich ter se mu zahvalil, da je začel svojo plebiscitno akcijo vprav v Gradcu, ki je bil Hitlerju že od vsega začetka zvest in vdan. Za Helfrichom je govoril še voditelj plebiscitne akcije v Avstriji poverjenik Bürekel, ki je poudarjal pomen priključitve Avstrije k Nemčiji, s čimer je nemški narod dosegel tisto, kar mu je narekoval zakon krvi.

Burno pozdravljen je po dolgotrajnih manifestacijah nato spregovoril Hitler sam, ki je dejal, da je srečen, da lahko v Gradcu poudari, da je izpolnjen najvišji sen njegovega življenja: Velika Nemčija. Misel Velike Nemčije je bila misel vsega nemškega naroda, ki ni temeljila v zunanostih, marveč v skupnem čustvovanju. Nemški narod živi dva tisoč let, politične oblike in vse tisto, kar ga je ločilo, pa je bilo staro komaj sto let. To veliko misel in težnjo po združitvi vsega nemštva je začel uresničevati narodni socializem s svojim nastopom. Trinajst tovarišev je imel on, Hitler, najprej okoli sebe. Iz teh trinajestih je število naraslo na 100, na 1000, na stotisoče, na milijone. Po štirih letih, kar je narodni socializem prevzel oblast v Nemčiji, ima Hitlerjeva stranka 60 milijonov navdušenih pristavež. Narodnosocialistično gibanje je premagalo vse ovire in se vrlo predvsem na vzgojo

novoga nemškega rodu, ki ga strankarska organizacija že v nežni dobi vzame pod svoje okrilje, ga potem v svojih ustanovah izhola in naredi za delovnega in zavednega narodnega socialistu, člana velike nemške skupnosti. Važno vlogo pri tem igra obvezna delovna in vojaška služba. Nemški narod danes s ponosom gleda na svojo vojsko in ve, da mu je potrebna za obrambo njegovih pravic. Nemške vojske ne more danes premagati nobena sila sveta. Vse to je naredil narodni socializem, ki je Nemčijo dvignil tudi gospodarsko ter naredil iz nje svobodno, samostojno in srečno državo, ki ji ni manjkalo nič drugega, kakor da združi v svojih mejah ves nemški narod. Mirovne pogodbe so odrgrale od Nemčije deset milijonov njenih ljudi. To krivično stanje so umetno nadaljevali razni politični sistemi, ki niso nemštvo pustili do pravice. Primer za to je bila Avstrija, ker je manjšina tlačila voljo večine nemškega ljudstva. Kar je v tem oziru počel zadnji avstrijski kanceler dr. Schuschnigg, je po Hitlerjevemu mnenju presegal vse meje, tako da se je moral Hitler odločiti za naglo in nepričakovano dejanje. — Schuschnigg je menil, da se bo mogel s silo in s pomočjo iz tujine upirati razvoju nemške zgodovine, toda sproščena volja nemškega naroda ga je pomejala. V treh dneh se je uresničil tisočletni sen nemštva, Avstrija se je združila z nemškim narodom, ki si je prvič v zgodovini uredil državo po svoji volji. Sosedje Velike Nemčije: Italija, Madžarska in Jugoslavija so ta veliki dogodek pravino razumeli in zavzele do nove Nemčije prijateljsko stališče, zaradi česar jim je Nemčija hvaležna, ker jim daje proli tem prijateljskim državam ni bilo treba zavarovati z vojaštvom. Voditelj te države in vsega naroda bo ostal Hitler v bodočnosti, kakor je bil v preteklosti. Narod in vodja poznata samo en ukaz: Nemčijo.

Kancelerjev govor so poslušale po graških trgih in ulicah ogromne množice ljudstva pred zvočniki. Prenesale so ga vse nemške postaje. Po govoru so se manifestacije za Hitlerja in za Veliko Nemčijo nadaljevale pozno v noč.

Spomini preteklosti gore

Wöllersdorf, 4. aprila. AA. (DNB) Zloglasno koncentracijsko taborišče v Wöllersdorfu, kjer je preživljalo na tisoče nacionalistov svoje najtemnejše dni, so požgali včeraj do tal. S tem je izginila sramotna ustanova, o kateri so se samo v Avstriji pač pa tudi daleč izven njenih meja govorili z gnusom.

Pokrajinski vodja Bürekel je imel ob priliki požiga taborišča govor, v katerem je med drugim dejal, da žrtve, ki so jih nacionalni socialisti dali v Avstriji, niso bile zastoj, kajti zavez je avstrijski narod svoboden in trga vsako dnevo s svojo preteklostjo.

Dunaj, 4. aprila. AA. (DNB) Generaloberst v. Bock, poveljnik 8. armade, se je slavnostno poslovil od tukajšnje garnizije. Po prisrčnem pogovoru na vojake, je obhodil avstrijske in nemške častne čete, nato se je pa odpeljal v Nemčijo.

Z uredbo deželnega namestnika je v Avstriji odpravljen mednarodni znak »A« na vseh avstrijskih avtomobilih. Do 10. aprila t. l. morajo vsi avstrijski avtomobili imeti pri vožnjah v tujino znamenje »D«.

Zahteve kitajske ljudske stranke

Hankov, 4. aprila. AA. (Havas) Uradno poročilo pravi, da je kongres Kuo-Min-tanga sprejel te sklepe: 1. da se ustanovi poseben kitajski narodni svet, ki bo omogočil vsemu kitajskemu narodu podpirati delo vlade, da čimprej izda novo ustavo. Ta ustava bo izdana po končani vojni. 2. da se proglasi svoboda tiska, svoboda prepričanja, in svoboda posvetovanja in sestankov. Posebno podčrtavajo, da bodo vse te svobodine imele veljavo v toliko, v kolikor se ne bodo križale s kitajskimi zakoni in načeli stranke.

Zbor slovenskih časnikařev v Mariboru

Občni zbor. Jug. nov. združenja, sekcije Ljubljana, je bil letos zaradi svojstvenih razlogov v Mariboru, kjer se je izkazala vsa gostoljubnost Maribora in mariborskih kolegov.

Občni zbor so s svojo navzočnostjo počastili najvišji predstavniki javnega življenja v Mariboru, tako zastopnik vojske, okrajna glavarja, upravni policije in pa seveda včerajšnji gostitelj, župan mesta Maribora dr. Alojzij Juvan.

Sam občni zbor sekcije je bil v magistratni sejni dvorani, kjer so se poleg številnih časnikarjev zbrali vsi zastopniki javnega življenja v Mariboru.

Zborovanje je vodil predsednik g. Stanko Virant, ki je po pozdravu navzočih gostov podal predsedniško poročilo, iz katerega je razvidno delovanje naše organizacije v preteklem letu. Delo je bilo zlasti osredotočeno na izvedbo pokojninskega zavarovanja časnikarjev v vsej državi, ki zaenkrat še ni izvedeno, pričakovati pa je v kratkem ureditve. Tajniško poročilo je podal g. Tone Gmajner. Iz njegovega poročila posnemamo, da je imela ljubljanska sekcija Jug. novinarskega združenja v članjenih na koncu leta 1937 83 rednih članov, 20 pripravnikov in 10 izrednih članov. Delo sekcije je bilo na raznih poljih obsežno ter je zlasti razvijala sekcija svojo delavnost na izboljšanje socialnega položaja slovenskih časnikarjev z raznimi skupnimi akcijami. Blagajnik g. Drago Potočnik je orisal finančno poslovanje sekcije v lanskem letu ter podal številna poročila o raznih sekcijah, kakor tudi splošni pregled imovinskega stanja sekcije. Poročal je tudi o delu Tovariškega sklada kot njegov predsednik. Za zadruge Novinarski dom je poročal načelnik g. Zeleznikar, da akcija za zgradbo doma napreduje in da je pričakovati realizacije te zamisli, ki naj bi služila našim časnikarjem kot

javnim delavcem. O akciji za pokojninsko zavarovanje je poročal g. Fran Seunig. V imenu nadzorstva je poročal g. Ante Beg, ki je predlagal absolutorij upravi, ki je bil tudi soglasno sprejet.

Pri volitvah je bil ponovno izbran dosedanja odbor z nadzorstvom vred za nadaljnjo poslovno dobo. Nato se je razvila še živahna debata o bodočih nalogah sekcije.

Mestna občina mariborska je časnikarjem priredila v kazinski dvorani kosilo, ki ga je z izbranim okusom naravnost razkošno aranžiral mariborski restavratel g. Peter Klešič. Poleg časnikarjev so se kosila udeležili tudi zastopniki javnih ustanov, razen gospoda škofa dr. Tomažiča, ki se je opravičil. Med kosilom je goste najprej pozdravil župan dr. Juvan, ki je prosil zastopnike slovenskega tiska, naj Mariboru zaradi njegove posebne lege in narodne naloge poklanjajo čim več pozornosti in dajejo ljudem, ki vodijo usodo slovenskega Maribora, moralno podporo.

Povabil je časnikarje na jubilejne slovesnosti ob 20 letnici proslave osvobodjenja Maribora. Gostitelju se je v imenu časnikarjev zahvalil podpredsednik Združenja, glavni urednik »Slovenec« dr. Ahčin, in ga zagotovil, da sme od časnikarjev za Maribor pričakovati vedno vse podpore in pripravljenosti. Po kosilu so gostje obiskali banovinske vinarstvo šolo, kjer so občudovali čudovito urejene nasade, ki so vsi odeti v morje cvetja. V šolski kleti so jim postregli s prigrizkom in z izbranimi vzorec vina, ob čemer je čas po najlepšem razpoloženju žal prehitro potekal.

Zaradi izredne pozornosti in gostoljubnosti, s katero sta mariborska občina in njen župan sprejela zastopnike našega tiska, je treba včerajšnji občni zbor in izlet v Maribor prišteti med najlepše dogodke v zgodovini organizacije slovenskih časnikarjev.

Enodnevno življenje ljubljanske ulice: Miklošičeva

Ljubljana, 4. aprila.

Srce slednjega mesta utripa z ulicami, z žilami, ki na gosto prepletajo vso nepregledno gmado poslopij...

Miklošičeva cesta

Ravna, široka, asfaltirana, moderna: zveza kolodvora z mestom. Vse, kar pripeljejo iz širnega sveta vlaki, roma po njej v mesto...

prometne žile se s trga pontujajo popotniku, da mu bodo razkazale mestne posebnosti ter za vogali bližnjih hiš pokazale nove, nepričakovane zanimivosti...

Ob delavnikih od prvega sveta do poldneva

Ob štirih zjutraj je ulica še prazna. Le v dolgih presledkih se v njej z negotovimi koraki oglašajo ljudje, ki so izkoristili zadnjo nočno zabavo do kraja...

Od poldneva do pozne noči

Nekaj minut po dvanajsti uri vsa Miklošičeva cesta zabuči od neugnanega hrušča. Lačni ljudje se usipajo iz trgovin in iz uradov. Kolesa švigajo, avtomobili rezko trobijo, gneča je silna, človek se le stezka izogiba...

V nedeljo in na praznik

Ob nedeljah, in posebno ob sončnih, so vse ljubljanske ulice nekam svečano razpoložene. Prebude se pozneje kot ob delovnih dneh, podnevi so precej prazne...

Gornja Radgona

Dela na tuk. železniški postaji napredujejo. V nekaj dneh bo dovršen nasip za novi tir. Kmalu se bodo pričela tudi gradbena dela za postajno poslopje in skladišče...

Občni zbor Legije koroških borcev

Ljubljana, 4. aprila.

V nedeljo dopoldne je bil v društvenih prostorih redni letni občni zbor glavnega odbora LKB ob polnoštevilni udeležbi zastopnikov desetih krajevnih organizacij in osemih poverjenih.

Vsi predlogi, ki so bili sprejeti, bodo objavljeni v posebni resoluciji, katero bo izdelal glavni odbor in odposlal na merodajna mesta.

Iz poročil posameznih funkcionarjev in posebno obširnega in preglednega predsedniškega poročila je razvidno, da je v LKB organiziranih doslej blizu 2500 članov...

Ker so se poročila krajevnih organizacij in od njih stavljenih predlogi obravnavali že na sestanku v soboto zvečer, je s tem bil hiter in stvaren potek zbora zelo olajšan.

Predsednik se je spomnil nato v osvojevalnih bojih padlih borcev in imenoma v teku preteklega poslovnega leta umrlih tovarišev Fakina, Vengušta, Čopa in Remeca Martina.

Spreglet je bil soglasno predlog organizacijskega odbora glede razdelitve društvenega dela v petih odsekih in to finančni, socialni, kulturni, organizacijski in zdej najvažnejši, narodnoobrambni odsek.

S'ov. Konjice

V Konjiški vasi se gradi vodovod. V Konjiški vasi, na področju slovenjekonjiške občine, je pričela banska uprava pretekli teden graditi prepotrebni vodovod, ki ga vaščani tako kruto potrebujejo...

Ker bo zbiralnik zaradi izredno močnega studenca vseboval zadostno količino vode, se ni bati, da bi kdaj nastopilo prekinjenje vode.

Naša železnica motorizirana. S prvim aprilom je prišla na naši ozkotirni železnici voziti motorna lokomotiva, kateri je priključen salonski voz. Konjičani so to novost toplo pozdravili.

KINO UNION Tel. 22-21 Danes nepreklicno zadnjikrat! Ob 16, 19:15 in 21:15 uri Luis Trenker: Klic Matterhorna

Bojevniki v Litiji

Litija, 3. aprila.

V nedeljo 3. aprila so bojevniki v Litiji priredili prav lepo spominsko svečanost vojnim tovarišem, ki so izgubili življenje v svetovni vojni. Opazili smo, da je med našim narodom še prav mnogo moralnih mož, ki nikdar ne pozabijo težkih izgub našega naroda v svetovni vojni...

Odhod odličnega kulturnega delavca

Ljubljana, 4. marca.

Odhod odličnega kulturnega delavca med naše izseljence v Francijo izseljenskega učitelja gosp. Antona Šlibarja, je danes zvečer ob pol 9. z glavnega kolodvora. Družba sv. Rataela mu priredi pred vlakom na kolodvoru malo odhodnico, na katero vabi vse prijatelje naših izseljencev...

Jutri velika premiera v Kinu Unionu: JETNIK NA DVORCU ZENDA Napeta vsebina: Zapletljaji, intrige in ogrožene borbe za ljubezen... Senzac. vefilm čegar stroški so presegli ogromno vsoto 1 1/2 milij. dolarjev! Ronald Colman in prekrasna Madeleine Carroll

Krasna fantovska akademija v Celju

Celje, dne 3. aprila.

Fantovski odsek v Celju je danes prvič javno nastopil s sodelovanjem Dekliškega krožka v velikih dvorani Ljudske posojilnice. Prvi nastop celjskih fantov in deklet v celjski javnosti je navdušili prijatelje slovenske mladine, ki so napolnili veliko dvorano Ljudske posojilnice, da je viharilo vzklkala in ploskala sijajnim izvajanjem, ki je uspeh zares intenzivnega in požrtvovalnega dela celjske mladine. Prav lahko rečemo, da je ravno

na celjsko mladino, ki je požrtvovalno sodelovala pri prvem nastopu vse slovenske mladine na celjskem taboru, ta manifestacija navdušila, da so se oklenili svoje slovenske organizacije z vsem srecem ter ji posvečajo veliko ljubezen. Kako je naša slovenska organizacija pri srečo ravno slovenski mladini, nam je pričala zopet današnja akademija, saj je med občinstvom prevladovala mladina, ki je navdušeno sledila pestro izvajanim sprovedim akademije. Med odličniki so poostili akademijo s svojim obiskom ml. g. opat g. Jurak, mestni župan g. Alojzij Mihelič, okrajni načelnik g. dr. Ivan Zobeč, preč. gvardijan p. Mavričič Teraš, predsednik Fantovske združbe g. prof. Bitenc Mirko, prijatelj mladine g. dr. Hanželič, predstojnik mestne policije g. g. Törner in drugi.

Akademija se je pričela z državnim himno, ki jo je zaigral salonski orkester pod vodstvom g. Lenardona. Spored akademije je bil izredno pester ter so že proste vaje narasčajnikov, gojenk in mladenk pokazale pravo delo Fantovskega odbora in Dekliškega krožka. Člani so bili z učinkovitim izvajanjem »Po jezeru« nagrajeni z viharmiti aplavzi, ki niso prenehali, dokler se ni drugič dvignila zavesa ter so točko ponovili. Z vedrih obrazov naših fantov pa se je zrcalil jasen izraz zadovoljstva, saj je vse to, kar so pokazali, plod trudpolnega in nesebičnega dela slovenskih fantov. Prav tako so tudi članice izvajale proste vaje brezhibno, po dvorani pa je med občinstvom zavel val navdušenja. Prijetno so doneli po dvorani zvoki salonskega orkestra, ob nastopu članice v krasnih narodnih nošah z rajanjem »Slovenka sem« pa je občinstvo ploskalo v navdušenju celo med izvajanjem, da so članice morale ponovno nastopiti. Zivahen in ljubek je bil nastop naših najmlajših, ki so korajžno izvedli zadnjo točko »Konjički«.

Da pa ni Fantovski odsek samo televadna ali športna organizacija, temveč da je predvsem prosvetna, je poudaril predsednik Fantovskega odbora g. dr. Zdravko Kalan. Njegove besede so bile izraz dela, ki ga izvršuje naša slovenska organizacija. Katoliška vera, ki sta jo našim prednikom priglala slovenska brata sv. Ciril in Metod, nam je svetica in nam bo svetica tudi v bodoče. Kristus Kralj naj kraljuje ne samo v naših srcih, temveč tudi našemu slovenskemu narodu! Naš je slovenski jezik ter naš slovenska kultura. Jezik naših mater ne bomo zatajili, vez je med nami in našim narodom za mejo. Vemo, da brez naše države Jugoslavije Slovencev ni, zato smo za državo. Bricke preizkušnje preteklih let so za nami, a minula so. Zajeli smo zadnje slovensko vas v dveh letih obstoja, za svoje delo zahtevamo samo svobode do dela in prostega razmahla, nikakor pa ne privilegije!

»Leta 1870., v dneh, ki so bili še bolj žalostni, kot jih doživljamo danes, je šel veliki angleški pisatelj Carlyle, ki ga Francozi visoko ceni...

Pierre Bénéoit: VELIKI JEZ Roman iz irskih bojev za svobodo

Priklonili smo se. »Hvala vam, vsi želimo, da bi tudi profesor Henriksen našel časa, da bi z nami večerjal. Ali mu bočete sporočiti moje povabilo, gospod polkovnik? Ali bo morda bolje, da ga povabim sam pismeno?« Polkovnik Harvey se je smehljaj. »Morda je boljše tako,« je rekel. »Prav, na svidenje danes zvečer, gospodje.« Moral se je še nečesa spomniti, kajti zadržal nas je. »Ni mi treba še pristavljati, da sem vam popolnoma na razpolago, če želi kdo od vas govoriti z menoj sam. Na to sem čakal. Ker sem bil zadržan, ki naj bi se poslovil od njega, sem obstal. »Ravno sem vas hotel prositi, da bi bili tako ljubeznivi in me poslušali dve minuti, mylord.« »Seveda, takoj,« je rekel. »Ralph, spremite gospode. Gospod Gérard, ostanite in sedite, prosim!« Tovariši so odšli. Videl sem, kako se je doktor Grütli obrnil in me začudeno pogledal. Grof Antrim mi je ponudil svojo zdravo roko. V njegovih trudnih očeh se je posvetilo. »Besede, ki ste jih pravkar izrekli, so mi šle do srca,« je šepetal, »hvala vam.« »Mylord!« sem zajeljal — »Govorite ste hoteli z menoj,« je

je ostal nepremičen. »Vi ste poznali Antiopa?« je rekel počasi prof Antrim. Zdelo se mi je, ko da je nekaj žalostnega v grofovem glasu. In videl sem, da se me ni mogel spomniti. Sicer pa je bilo to popolnoma naravno, da je pozabil name. »Vi ste poznali Antiopa?« je ponovil. »Da, mylord, grofica Kendaska me vam je ravno pred dvajsetimi leti že enkrat predstavila.« Pogledal je v me, majaje z glavo. »V dvajsetih letih ste nekaj postali, gospod Gérard,« je rekel. Zardel sem do ušes, toda on tega ni opazil. Bil je ves zaposlen z iskannjem spominov. »Da,« je rekel končno z muko. »Spominjam se, mislim, da se spominjam, mali Gérard, otrok, ki je tedaj hodil s črno oblečeno staro damo, katero je tako presenečala Antiopina divjost. Spominjam se, Bog Moj Bog!« Gledal sem ga s spoštovanjem. »V svoje veliko obžalovanje sem že pri prihodu semkaj zvedel za veliko nesrečo, ki je zadela grofico Kendasko.« Ponovil je: »Da, nesreča, velika nesreča...« »Ali mi ho dovoljeno,« sem vprašal boječe, »da jo pozdravim.« »Seveda, seveda,« je odvrnil. Grof je z muko dihal. »Nocoj bo z nami večerjala. S tem bo naredila samo svojo dolžnost kot gospodariča hiše, česar ne bo nikdar zanemarila. Kajti to najbrž veste, gospod Gérard, da gostoljubje, ki ga ja uživata vi, uživam prav tako tudi jaz. Toda, morda bi vas veselilo, da bi se pred večerjo...«

Odkopavanje starodavne Olimpije

800 delavcev je zaposlenih pri teh zanimivih izkopavanjih

Odkopavanje starodavnega grškega mesta Olimpije, kjer so se vršile nekoč velike športne prireditve, se je začelo leta 1936. Po trditvah raznih strokovnjakov, ki so zaposleni pri tem zanimivem izkopavanju, je na tem kraju pokopanih še mnogo dragocenih predmetov, ki bodo prinesli še marsikakšno pojasnilo o tem, kakšno je bilo v starodavnih časih življenje v tem velikem grškem športnem središču. Okoli 400 vagonov služi za odvažanje nakopane zemlje. Pri teh delih je zaposlenih okoli 800 delavcev. Dragocene starinske

predmete, ki so jih našli v zemeljskih plasteh, so številni potresi, ki so pogosti posebno na južnem delu Balkanskega polotoka, precej poškodovali. Škodovalo pa jim je tudi stalno menjavanje toka reke Alphas. Preteklo leto je so kopači našli na prve važnejše zgodovinske najdbe. Izkopali so razne predmete iz železa in bronu. Je to večinoma orožje, ki so ga rabili Grki v bojih. Cenijo, da so ti izkopani predmeti še iz osmega ali vsaj iz petega stoletja pred Kr. Računajo, da bodo ta izkopavanja končana do leta 1944.

Kitajska in boljševizem

Z ozirom na vesti o komunizmu na Kitajskem, ki naj bi ga šli preganjat Japonci s svojo armado, je dal pred nedavnim msgr. Constantini, ki je bil prej apostolski nuncij na Kitajskem, sledečo izjavo: Povprečna miselnost Kitajcev je zelo zdrava. Četudi se tu in tam malo zgube, se hitro zopet znajdejo v zdravem moralnem ravnotežju.

Če se je boljševizem posečilo priti s silo do nekega vpliva, pa je nasprotno tudi res, da Kitajci sami porabijo vsako priliko, da se ga otresejo.

Na Kitajskem ni velikih posestev. Zato komunisti ljudem ne morejo obetati delitev zemlje kot so to delali v Rusiji.

Kitajski narod sloni globoko na družini. Družina je za Kitajca vse. Boljševizem pa širi nauke, ki naj bi družino uničili, kar je nesprejemljivo za Kitajce. Nacionalni vladi se je posrečilo vpliv komunizma že v veliki meri odstraniti.

100 let katolištva v Novi Zelandiji

13. januarja letos je poteklo ravno 100 let, odkar je bila darovana na tem ozemlju prva sv. maša. Prvi duhovnik je bil msgr. Pampellier. Danes je na tem otoku med milijon prebivalci 185.000 katoličanov, za katere skrbi 350 duhovnikov, 116 bratov in 1670 domačih misijonskih sester. Jubilej so obhajali zelo slovesno.

»Kraljica varnost«, kakršno so si izvolili gasilci v nekem angleškem mestu. V rokah drži svoje »kraljevsko žezlo«

Spomeniki iz „trdega papirja“

„Papir“, ki je odpornejši kot kamen ali bron

Nemška industrija je iznašla novo snov, ki naj bi jo v bodoče uporabljali predvsem likovni umetniki. To novo snov imenujejo »trdi papir«. Ta »papir« je približno tako trd kot gabrov les, težka pa mnogo bolj kot katerikoli les. Pobarvati jo je mogoče s katerokoli barvo. Iz te snovi je mogoče narediti najtanjše deske. Ima pa v primeri s karnom ali lesom tudi to prednost, da ne kaže nikakih znakov kakšnih razpok. Je tudi absolutno odporna proti zobu časa, t. j. pred kakršnikoli

vremenskimi spremembami, proti raznim kislinam in tudi proti še tako veliki vročini ali mrazu. Ima vse lastnosti, ki jim mora imeti snov, iz katere izdelujejo razne kipe in spomenike na prostem. Ta »trdi papir« ima pa tudi to prednost, da ga je možno stisniti v poljubno velike kose, in tudi razpada mnogo bolj počasi kot pa les, kamen ali bron. Pravijo pa, da ta nova snov zahteva boljših kiparjev, ljudi ki večje znajo ravnati s kiparskim dletom.

Italijanska konjeniška šola »Tor de Quintoc«.

7 letna šolarka je tožila učitelja

Očitek „Kdor laže, tudi krade“ ni žaljiv

Pred okrajnim sodiščem v Trebiču na Češko-slovaškem so pred nedavnim imeli zanimivo pravdo. Neka sedemletna šolarka je tožila svojega učitelja pred sodiščem zaradi tega, ker ji je v šoli med poukom dejal: »Kdor laže, tudi krade«. Čutila se je toliko užaljena, da si je hotela pred sodnijo poiskati zadoščenja za to žalitev. Sodnik na okrajnem sodišču v Trebiču pa je bil drugačnega mnenja. Postavil se je na stališče, da je učitelj v šoli bil čisto upravičen, da je med poukom izrekel te besede. Zato je tudi učitelja opro-

stil vsake krivde in kazni. Mala šolarka, oziroma njen pravni zastopnik, pa s to sodbo ni bil zadovoljen in se je pritožil na višje sodišče. Šolarka pa tudi tu ni ničesar dosegla, kajti tudi prizivno sodišče je smatralo, da učitelj v šoli že sme o čencem povedati tudi ta pregovor, da »kdor laže, tudi krade«. Ta primer menda le že ne dokazuje, da bodo advokati začeli kmalu služiti tudi pri najmlajših, pri malih šolarkah, ki so komaj prestopile šolski prag, pa se že hočejo tudi razmeti na pravde.

Reka Rodan plovna do Ženevskega jezera

Nešteto je bilo že načrtov, po katerih naj bi tudi gornji tok reke Rodan tako uravnali, da bi bila plovna. Zdaj pa se le zdi, da se bodo ti načrti tudi uresničili. V zadnjem času so namreč ogodno potekala dolgoletna pogajanja o tej stvari med Francijo in Švico. Francija je po teh dogovorih pripravljena staviti Švici na razpolago svobodni pristanišči v Lyonu in Marseille-u. V zvezi s temi deli za kanalizacijo Rodana bo treba ob tej reki zgraditi večje število elektrarn. V eni sekundi preteče po Rodanovi strugi le 393 kubičnih metrov vode, kar seveda ne zadostuje, da bi mogla biti ta reka plovna. Zato bodo morali zvišati vodno gladino Rodana s tem, da bodo vanjo napeljali še nekaj vode iz Ženevskega jezera. Poleg tega nameravajo Francozi pri švicarski vladi doseči, da bi tudi Šviciariji na švicarski strani naredili Rodan ploven. Le na ta način bi bilo možno vzdrževati redni rečni promet med Sredozemskim morjem in Ženevskim jezerom.

Nekaj modrosti

V nesreči pogum več pomaga kot pamet.

Dosti težje je prenašati hlapčevstvo kot vojno.

Hlapčevstvo končno človeka tako globoko poniža, da človek to hlapčevstvo začne celo ljubiti.

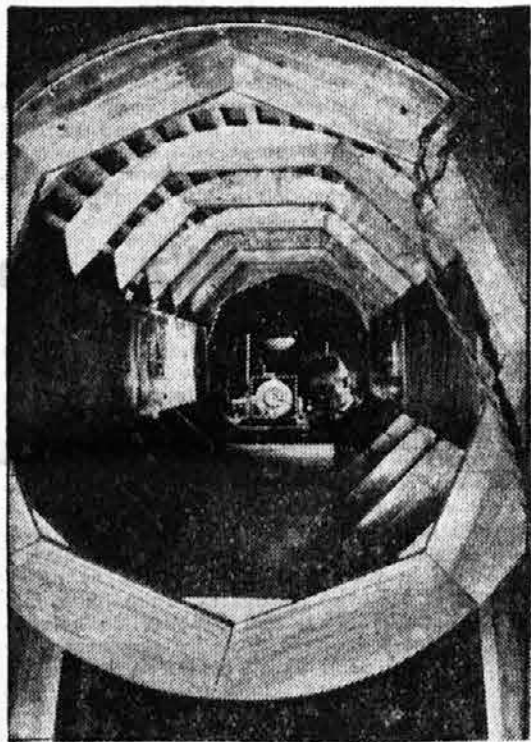
Pridnost prinese več sreče kot nadarjenost.

Kdor je rojen za poslušnost, bo poslušan še na prestolu.

Človeka ne smemo obojati zato, ker kakšne stvari ne ve, pač pa po tem, kaj ve in kako to ve.

Često je težje premagati enega samega človeka kot pa vladati celemu narodu.

Zdi se, kakor da so ljudje zato rojeni, da sebe in druge goljufajo.

Slika predstavlja veliko tuljavo, v kateri zemeljski magnet ne kaže nikakega vpliva več. Kakor je znano, je vsa naša zemlja velik magnet, od katerega izhajajo magnetične silnice. Vsa zemlja je v magnetnem polju zemeljskega magneta. Zdi pa se, da je posečilo zgraditi tuljavo, v kateri ni tega učinka zemeljskega magneta. V takšni tuljavi lahko bolj natančno preskušamo manjše magnete, ker v njej ni nikakega zunanega vpliva.

Univ. prof. prava - svetnik

Nadškof iz Pire v Italiji že dalj časa dela na tem, da bi bil proglašen za svetnika Jožef Toniolo, ki je bil profesor prava na tamošnji univerzi. Sedaj pričakuje izjav nadškofa iz Turina, kjer je imel Toniolo mnogo prijateljev med duhovniki in laiki.

Jahala je za „zimsko pomoč“

V Berlinu je pred nedavnim prispela Friedel Schumann, ki je vso zimo jahala svojega lepega malega konja po vzhodni Prusiji. Pravijo, da tega ni delala samo zaradi športa, pač pa da je po Prusiji vso zimo z vneto pobirala prostovoljne prispevke za »Zimsko pomoč«. Baje je nabrala lepo vsoto 160.000 nemških mark, kar bi bilo približno dva in pol milijona dinarjev.

Programi Radio Ljubljana

Ponedeljek, 4. aprila: 12 Za kratek čas (plošče) 12.45 Poročila - 13 Napovedi - 13.20 Opoldanski koncert Radijskega orkestra - 18 Zdravniška uri (g. dr. Anton Brecej) - 18.20 Operni napevi (plošče) - 18.40 Kulturna kronika: Slovo ob letu 1848 (g. dr. Ivan Grafenauer) - 19 Napovedi, poročila - 19.50 Nacionalna ura - 19.50 Zanimivosti - 20 Prenos iz Maribora: Koncert Glasbene šolice - 22 Napovedi, poročila - 22.15 Veseli zvoki (Radijski orkester).

Drugi programi

Ponedeljek, 4. aprila: Belgrad-Zagreb: 20 Opera - Dunaj: 18 Jodierski kvartet, 20 Sinfoniki in solisti, 21.10 Monakov, 22.30 Laska glasba - Budimpešta: 20.30 Ork. koncert, 21.30 Jazz, 22.30 Kvintet - Italijanske postaje: 17.15 Violina, 21 Instrumentalni in vokalni koncert - Praga: 19.15 Pester koncert, 20.45 Ork. koncert - Varšava: 20 Zab. koncert, 22 Sinf. koncert - Sofija: 20.30 Sinf. koncert, 22.30 Plesna glasba - Berlin: 18 Operna in filmska glasba - 19.10 Moški zbor, 20 Mail orkester, 21 Plesna glasba - Bratislava: 19.10 Zab. in ples. glasba - Lipsko: 20 Cajkovskij, Verdi in Brahms - Köln: 20 Beethovenove skladbe - Frankfurt: 19.10 Orkester, zbor in bariton - Monakovo:

ROBERT LORD 49

POD ČRNO KRINKO

»Vi se norčujete, gospoda, toda če bi vam jaz zdaj pa zdaj ne povedal česa pametnega, ne bi bilo med vami in med navadnimi razbojniki prav nobene razlike več,« se je branil Barham.

»Nikar si toliko ne domišljuj!« ga je zasmehljivo opozarjal Jones.

»Mene bi res zanimala zgodovina našega »gibanja,« se je zdaj oglasil tudi novi član vodstva Cliff Summers. »Koristno je, če to vemo...«

»Ce ravno hočete, da vam vsekakor kaj povem, dobro,« je pristal Barham, »toda prej ga lahko malo srknemo. Beseda nerada teče, če ima človek suho grlo.«

Spet so vsi spraznili kozarec, nato pa je Barham začel s svojim predavanjem:

»Po bojih, ki so divjali med severnimi in južnimi pokrajinami današnjih Združenih držav, posebno pa še potem, ko so Crnci dobili svobodo, se je smatral za ogroženega oni del prebivalstva v južnih pokrajinah, ki je bil prej navajen udobno živeti, živeti na račun drugih...«

»Hm... hm...« je zakašljaval Jones in pridrževal smeh.

»Ta čas je bil zelo prikladen za to, da se ustanovi skrivna organizacija, ki bi ukrotila Crnce in jim vzela, kar jim je zakon dal. Večkrat se je tudi zgodilo, da so Crnci napačno razumeli novo svobodo in so začeli na debelo ropati in pleniti. Tako je prišlo leta 1866. v državi Tennessee, in sicer v mestu Pulaski, do ustanovitve...«

»Zapiši si letnico, Cliff! Drugače jo boš pozabil in ne boš znal odgovoriti, če te pozneje profesor vpraša...« se je spet šalil Jones, ki je bil že precej natrkan.

»... je bilo ustanovljeno društvo z imenom Ku-Klux-Klan. Se do danes ni znano, kaj prav za prav ta beseda pomeni. Ljudje so to ime razlagali po svoje, kaj pa res pomeni, to še ni

znano... Vsekakor pa so ustanovitelji dobro naredili, da so dali društvu tako nerazumljivo ime, kajti skrivnost nečesa nepoznanega je privlačevala mlade, navdušene ljudi v njihove vrste. Tudi so določili poseben skrivnostni obred, po katerem so sprejemali svoje nove člane. Ta obred se nam je ohranil še do danes.«

»Lepo govoriš, Braham! Zdi se mi, kakor da sem trideset let mlajši in da sedim v šolski klopi,« je prekinil predavatelja Nick. »Zalij malo svoje zlato grlo... Potem pa nadaljuj...«

»Prosim, nikar me ne molite,« se je začel pritoževati Barham, vzel kozarec in ga izpil do dna. Barham je res imel slabo navado, da je od sile rad imel učena predavanja kakor profesor. Njegovi tovariši so ga zdaj pa zdaj tudi pustili, da se je naslajal sam nad svojimi govori in so se žrtvovali, da so ga poslušali. Čisto resno je predaval zgodovino Ku-Klux-Klana in je bilo vse, kar je povedal, tudi resnica.

Barham je nadaljeval. Z resničnim zanimanjem ga je poslušal samo Cliff, ker teh stvari še ni nikdar prej slišal. Drugi pa so med tem pili, kadili in posmehljivo pomigavali drug drugemu.

»Da bi bilo društvo še bolj skrivno, so voditelji in organizatorji sklenili, da mora vsak član Ku-Klux-Klana nositi na sestankih in pri važnih poslih posebno uniformo. Ta uniforma je bila že takrat iz črnega plašča s črno krinko, ki pokriva vso glavo in na kateri je na sprednji strani glave narisana bela mrtvaška lobanja...«

»Joj! Mene je kar strah!« je trepetal pijani Jones.

»Razumljivo je, da so se Crnci te uniforme bali, ker so mislili, da so se pokazali duhovi. Člani Ku-Klux-Klana v teh uniformah, torej vsi zakrinkani, so uveljavljali na vse strani svojo voljo. Kaznovali so svoje nasprotnike, jih bičali ter jim požigali domove... vse to pod krinko, da varujejo belokožce pred Crnci. Leta 1871. je bil izdan zakon proti Ku-Klux-Klanu.«

»Zapiši si letnico, Cliff...«

»Molči, Jones, prebudil si me, saj vidiš, da se mi dremlje!« se je zadržal Nick.

Barham pa je bil že v tiru in ga ni bilo mogoče več zmotiti. Nadaljeval je:

»... Preteklo je polnih petdeset let in o črnih krinkah ni bilo ničesar slišati! Leta 1915. je bilo društvo obnovljeno.«

Barham je za trenutek prenehal in gledal na Jonesa. Ker pa je bil ta čisto tiho, je sam Barham dejal Cliffu:

»Zapiši si letnico!«

»... Obnovljeno je bilo, toda v mnogo boljši obliki. Voditelji so tudi še naprej neprestano govorili o domoljubju in varstvu pravih Amerikancev ter o svobodi ameriških državljanov, pod to krinko pa so izvrševali zločine in nasilja v korist samih voditeljev...«

»Krasno govoriš! Med in mleko se ti cedita čez ustnice,« je kakor v snu govoril Nick Stumpas.

»... Zanimivo je posebno to, da je bil obnovitelj Ku-Klux-Klana metodistični duhovnik William Joseph Simmons. On je imenoval društvo »Skrivnostno cesarstvo«. Vsa svoja dejanja so označevali s črkami »K. K. K.« Iz tega je bilo mogoče uganiti, da je to društvo Ku-Klux-Klan. Društvo se je začelo širiti po vsej Ameriki. Počasi so se vpisali vanj tudi veliki ameriški denarni mogotci in naši ljudje so počasi zasedli vsa vplivnejša mesta v javnih službah. Ko je bilo naše društvo na višku, je moralo priti nazadovanje. Glavni voditelji so se med seboj sprli in začeli obračunavati drug z drugim. To nas je zelo oslabilo. Bilo je nekaj slabih let v zadnjem času, toda mi smo zdaj z vsemi silami na delu, da se spet okrepmo in da zavladamo Ameriki. Upam, da se nam bo to prav v kratkem času tudi posrečilo...«

»Jaz pa upam, da boš prav kmalu končal s tem dolgočasnim predavanjem,« se je oglasil Osgoode.

»Ce ravno želite, lahko takoj neham. V glavnem sem tako že vse povedal.«

»Prosim za besedo!« se je dvignil Jones, ki ga noge niso nič kaj zanesljivo in trdno držale. »Po profesorjevem predavanju sledi razgovor, in prosim za besedo...« se je drl.

»Govori!« je mesto predsednika dal dovoljenje Nick.

»Naš dragi Barham je res odlično govoril. Večkrat so mi prišle solze v oči, popadla pa me je sempatija tudi jeza... Samo pozabil je, kar je glavno... Nismo se mi prizadevali za Ameriko in za Američane... Hoteli smo imeti le ameriške dolarje... Pred Njegovim Velikanstvom Dolarjem pada vse na kolena... Toda, prosim vas, gospoda, naj to ostane med nami... To je skrivnost Ku-Klux-Klana... Skrivnost!«

»Jones, ti si pijan. Sedi in spi naprej!« ga je zavrnil Nick.